

моторні функції, виховує правильну поставу, ходу, спритність, координацію рухів. Проводиться спільно з музичним керівником.

*Пальчикова і артикуляційна гімнастика.* Артикуляційна гімнастика включає вправи як для тренування рухливості і переключення органів, відпрацювання певних положень губ, язика, правильної вимови всіх звуків, так і для кожного звуку тієї чи іншої групи. Ігри та вправи з пальчиками різноманітні:

- з дрібними предметами;
- з скоромовками;
- з віршами;
- пальчиковий алфавіт;
- пальчиковий театр;
- мозжечкова стимуляція.

*Система вправ на балануючій дошці* активізує роботу мозочка, сприяючи розвитку мови, психічних процесів. Використовується індивідуально.

*Кінезіологічні вправи.* Сприяють синхронізації півкуль, покращують активність роботи головного мозку. Проводяться під час корекційно-розвиваючої діяльності.[2]

Таким чином, системно використовуючи в роботі здоров'язберігаючі технології, ми формуємо у дошкільнят рухові навички, підвищуємо фізичну активність, сприяємо збереженню здоров'я і гармонійного розвитку особистості.

Список використаних джерел

1.Ахутіна Т.В. Здоров'язберігаючі технології навчання: індивідуально-орієнтований підхід / Т.В.Ахутіна // Школа здоров'я. - 2000. - Т. 7. № 2. - С. 21-28.

2.Овчиннікова Т.С. Організація здоров'язберігаючої діяльності в дошкільних освітніх установах /Т.С. Овчиннікова: монографія. - СПб. : КАРО, 2006.

УДК 37.013.82:398.2:364.622-785.4:7.02(043.2)

Черепаня Н.І.,  
кандидат педагогічних наук,  
доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти  
Мукачівський державний університет  
Льканич Н.М.,  
добувач вищої освіти  
спеціальності 012«Дошкільна освіта»  
ОС «Бакалавр»  
Мукачівський державний університет

## ВПРОВАДЖЕННЯ І АПРОБАЦІЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ - КАЗКОТЕРАПІЯ, АРТ-ТЕРАПІЇ

Казкотерапія є найдавнішим психологічним методом. Дана технологія практичної психології дослівно означає лікування казками. Її мета - допомогти дитині вирішити психологічні проблеми. Основна відмінна риса даного методу - це м'якість впливу і ефективність, адже казка - це звернення до душі людини.

Казка багатогранна, як і саме життя. Вона приваблива для розвитку гармонійної особистості. У казкових сюжетах і образах зашифровані ситуації і проблеми, які переживає в своєму житті кожна дитина. На прикладі долі казкових героїв дитина може простежити наслідки того чи іншого життєвого вибору, а проживаючи казкові ситуації, сприймаючи мову казкових образів, вона формує для себе картину Світу. До того ж казка дає відчуття захищеності, так як ознака справжньої психологічної казки - хороший кінець.

Чим же привабливий напрямок казкотерапії? Казкотерапія - це процес утворення зв'язку між казковими подіями та поведінкою в реальному житті. Це процес перенесення казкових змістів в реальність. Це максимальне психологічне розвантаження дитини, зняття

агресивності, розвиток її внутрішнього потенціалу, пробудження душі, підвищення рівня усвідомленості подій, придбання знань про закони життя і засоби соціального прояву творчої сили.

Зараз багато батьків не читають дітям казки. Адже це так важливо! У казках діти знаходять частинки своєї душі, відгомони свого життя.

Є широкий спектр показань для проведення казкотерапевтичної роботи з дітьми:

- труднощі, пов'язані з спілкуванням (з однолітками і батьками).
- привертання уваги до себе агресивною поведінкою. Практично завжди агресивна поведінка
- результат відчуття власної «меншовартості» і спроби у такий спосіб довести зворотне.
- страхи і тривоги через найрізноманітніші ситуації.
- проблеми, пов'язані зі специфікою віку. Дошкільник стикається з необхідністю обходитись без мами, бути самостійним.

Розумовий розвиток дітей від трьох до шести років характеризується формуванням образного мислення, яке дозволяє дитині думати про предмети, порівнювати їх в розумі навіть тоді, коли вона їх не бачить. Дитина починає формувати моделі тієї дійсності, з якою має справу, будує її опис. Робить вона це за допомогою казки. Чотири-п'ять років - апогей казкового мислення. Казка - це така знакова система, за допомогою якої дитина трактує навколишню дійсність так, як вона її розуміє.

Основний принцип підбору казок - це спрямованість проблемної ситуації, характерної для даного віку, моральний урок, який дає казка, доступний для осмислення дітей дошкільного віку.

Структура заняття на основі казкотерапії містить обов'язковий ритуал «входу в казку» (налаштованість), основну частину, де використовуються прийоми роботи з казкою, прийоми і вправи для розвитку вербальної уяви дитини, і ритуал «виходу з казки». Подібна структура заняття створює атмосферу «казкового світу», настрої на роботу з метафорою.[1]

В результаті казкотерапії дитина відчуває підтримку дорослих, яка їй так необхідна. Також в казці і через сприйняття казкового світу можна створити необхідні умови для розвитку емоційної сфери дошкільника, збагатити образами і уявленнями, що формують уяву.

Прийоми казкотерапії цілком можуть освоїти батьки. Однак їм необхідна допомога. Допомога педагогів, консультації, рекомендації. Можна розповісти їм наступне: якщо ви помітили, що у вашої дитини є якась емоційна проблема (наприклад, вона гнівається, груба, капризна або агресивна), потрібно придумати казку, де герої, їхні пригоди і подвиги допомагатимуть вашій дитині цю проблему вирішити.

Художні казки теж дуже корисні. Наприклад, дитині, що любить прибрехати через дрібниці, варто почитати казку «Заєць-хвалько», легковажній і пустотливій - «Пригоди Незнайка», егоїстичній і жадібній дитині буде корисно послухати казку «Про рибака і рибку», а боязливій - «Про боягузливий зайця». У цьому випадку не варто явно вказувати на схожість героя з дитиною - малюк зробить висновки сам. Просто обговоріть казку разом. Тут прийдуть на допомогу майже всі методи: кольоротерапія (можна малювати свої враження від казки), ігротерапія (придумати гру за казкою або інсценувати улюблений уривок) і навіть музикотерапія (підібрати мелодії, які підходять до настрою того чи іншого сюжету). Це допоможе дитині краще засвоїти витягнутий з казки досвід, а батькам - краще зрозуміти свою дитину.

Завдяки заняттям з казкотерапії ми вчимося долати різні труднощі, вчимося спілкуватися з світом, один з одним, піклуватися один про одного, співчуваючи і співпереживаючи героям. А виховання є наслідком співпереживання, чуйності, гуманності, найважливішою частиною правильного виховання. Якщо дитина розуміє почуття іншого, активно відгукується на переживання оточуючих людей або героїв казки, прагне надати допомогу тим, хто потрапив у біду, в скрутну ситуацію, вона не буде проявляти ворожість і агресивність.

Читаючи, слухаючи або пишучи казку, дитина «вживається» в розповідь і може

ідентифікувати себе як з головним героєм, так і з іншими персонажами. При цьому у неї розвивається здатність вставати на місце іншого, відчувати багатогранність Миру і свою єдність з ним. Саме це робить казку ефективним психотерапевтичним засобом. Тому казкотерапія є одним з основних інноваційних методів в роботі з дітьми.[1]

На допомогу казкотерапії виступає друга технологія - це арт-терапія. У нашому випадку східна техніка малювання на воді Ебру. Ця техніка - справжній подарунок для творчих натур. Вона прийшла до нас з глибини століть і спочатку була народним «винаходом». Це старинна графічна техніка, що дозволяє отримати в один прийом барвистий відбиток з поверхні води. В результаті на поверхні паперу залишається неповторний малюнок. Суть даного способу полягає в тому, що вода і фарби мають різну щільність, за рахунок чого останні не розтікаються і не розчиняються, а залишають на поверхні виразний малюнок у вигляді тонкої плівки. Після створення малюнка на воді він акуратно переноситься на папір або тканину (матеріал просто прикладається до рідини).

Трохи з історії Ебру. Техніка бере свій початок в далекому минулому. Достовірно невідомо, в якій саме країні зародилася ця незвичайна техніка. За одними джерелами, це Індія, за іншими - Туркестан. Більшість же мистецтвознавців і істориків вважають, що цей спосіб малювання винайшли в Туреччині, оскільки там знаходиться найдавніше зображення, намальоване на воді.

Ви можете подумати: навіщо дитині Ебру, якщо є олівці, фломастери, акварель? Аквамалювання якісно відрізняється від усього перерахованого вище. Діти (а в більшості випадків, і дорослі, які спостерігають за малюванням на воді) сприймають сам процес як справжнє диво. Коли ж їх творіння, казкове по красі і польоту фантазії, переходить на папір, залишаючи при цьому воду кристально чистою, захоплення малюків не піддається опису! Завдяки аквамалюванню дитяча фантазія і уява розвиваються з космічною швидкістю. Уважно спостерігаючи за дітьми, можна простежити, як в малюків відкривається власний мікросвіт, в якому вони творчо проявляють себе і отримують від цього величезне задоволення. Крім того, Ебру приносить і суто практичну користь: розвиває моторику рук, терпіння і витримку, а також надає заспокійливий ефект, про який особливо мріють батьки гіперактивних дітей. Аквамалювання допоможе дитині відчувати свою єдність з природою. Органічні фарби, вода і власна фантазія - що може бути природніше?[2]

Що приваблює дітей і дорослих в малюванні на воді? У Ебру прекрасно те, що людина, навіть яка не вміє малювати, з першого разу створює щось красиве. Сама вода допомагає творити прекрасне, якщо тільки людина готова навчитися зрозуміти її мову і навчитися вільно «говорити» на ній. Навіть майстер-художник не знає, як будуть «танцювати» фарби на воді в кожному новому малюнку!

Аквамалювання не вимагає попередньої підготовки, ґрунтується на природних процесах розвитку уяви. Техніка Ебру не дозволяє малювати за зразком, а дає поштовх для творчості, прояву самостійності, ініціативи, вираження індивідуальності. Розвиває кольоросприйняття, увагу, пам'ять, моторику рук, терпіння і витримку.

Без сумніву, заняття з малювання в техніці Ебру можна включати в образотворчу діяльність ЗДО. Оскільки така робота вимагає розвиненої дрібної моторики і посидючості, то практикувати доцільно з середньої групи. Дітям п'ятого року життя в творчому процесі буде потрібно допомога педагога (зокрема, перенесення малюнка з рідини на папір), хлопці більш старшого віку, вже знайомі з цією технікою, будуть більш самостійними.

В дитячому закладі такі заняття мають велике значення. Нетрадиційна техніка розвиває інтелект, уміння мислити нестандартно. Дитині не нав'язуються відповідні штампи, стереотипи, готові схеми для створення образу. Вона сама є творцем, при цьому підключається дитяча уява, виховується індивідуальність. Малювання в цій техніці корисно для невпевнених в собі дітей, у яких не дуже виходить творча робота звичним способом. Діти починають вірити в свої сили і розуміти, що помилки - це просто кроки до досягнення мети, а не нездоланні перешкоди. З іншого боку, така діяльність допомагає заспокоїти занадто активних і неспокійних дошкільнят. Маніпуляції з водою заворожують хлопців, вони

вчатьсЯ концентрувати свою увагу. Щоб навчання було успішним, головне для вихователя - вчити дітей не планувати результат роботи, а з головою занурюватися в світ фарб, образів і своїх емоцій. При вивченні техніки Ебру хлопці можуть працювати в парах або міні-групах.

Для занять з малювання в техніці Ебру підходять наступні теми: космічний пейзаж, зимовий пейзаж, квіткові мотиви, морські мотиви, казкові мотиви, створення візерунків. Особливо важливим є створення відповідної атмосфери. На допомогу можуть прийти музичні композиції, релаксаційні моменти, вигадані чарівні персонажі. Художня творчість дарує дітям радість, особливо коли малюки стикаються з насиченими фарбами, хитромудрими візерунками, яскравими образами. Малювання в техніці Ебру є прекрасним інструментом розвитку уяви, фантазії, дрібної моторики і творчості у дітей.[2]

Об'єднання двох таких технологій, як казкотерапія і малювання в техніці Ебру, дає можливість втілювати в життя найсміливіші ідеї в практику.

Список використаних джерел

1. Горбунова Є.В. Різнобарвне дитинство: ігротерапія, казкотерапія, ізотерапія, музикотерапія / Є.В. Свистунова, Е.В. Горбунова, Е.А. Мільке, Е.В. Нестерова. - М.: Форум, 2012.
2. Киселева М.В. Арт-терапія в психологічному консультуванні. Психодіагностика в арт-терапії. Искусствотерапія/ М.В. Киселева: практикум по сказкотерапії. - М. : Речь, 2014.

UDC 004.9

Chornomord Ye. Ye.

Third year student, speciality of international economics  
Simon Kuznets Kharkiv national university of economics

## INNOVATIVE TECHNOLOGIES AS AN IMPORTANT PART OF A STUDENT'S EDUCATIONAL SUCCESS

Innovations in the field of education are all connected with the introduction of advanced pedagogical experience into practice. The educational process, which occupies a leading place in modern science, is aimed at the transfer of knowledge and skills to students, to the formation of personality.

If we talk specifically about the world of modernity, the term “innovation”, with regards to education, implies an update of the educational system and the introduction of new technologies. And, of course, everything that a person develops for this purpose is aimed mainly at increasing the efficiency and effectiveness of training. And this, in turn, tells us that today's educational standards are obsolete, and new approaches need to be developed for teaching the new generation. The main reason for the emergence of the question that it is time to introduce innovations into the education system is the crisis of this system itself, and all the innovations that are being created are aimed at solving its many problems.

Innovative technologies in education make it possible to regulate education, to direct it in the right direction. The development of analytical thinking, self-development and self-improvement is becoming the priority requirements of innovative education. With innovative education, the management of the educational process is organized in such a way that the teacher plays the role of a tutor (mentor). In addition to the classic version, the student can choose distance learning, saving time, money.

As statistics say, 80% of high school students have access to smartphone, 52% of middle school students have tablet access. But, despite this facts, majority of children are taught today almost the same way their parents and grandparents were taught. It's hard to understand, that new computer technologies can improve the quality of studying and student's future success.

First of all, with the implantation of innovative technologies, teachers can pay more attention to the children, having a time to speak with everybody, especially, when class is big.

Secondly, almost in every class there is the inequality of the level of knowledge of students. In most cases children with lower level don't get enough attention and enough explanation, because



# МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: [www.msu.edu.ua](http://www.msu.edu.ua)

E-mail: [info@msu.edu.ua](mailto:info@msu.edu.ua), [pr@mail.msu.edu.ua](mailto:pr@mail.msu.edu.ua)

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>